

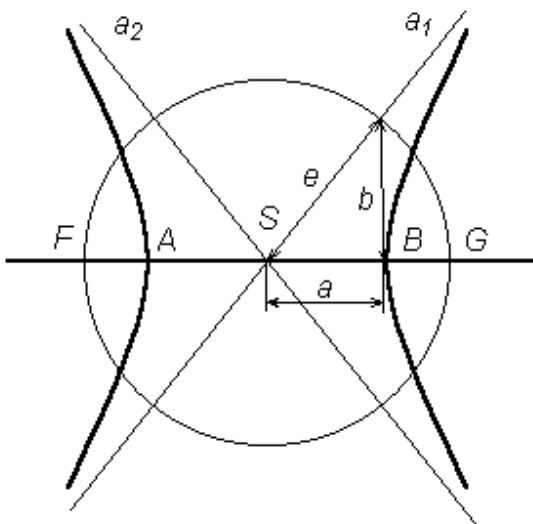
Hyperbola

Hyperbola je množina bodů v rovině, která má od dvou daných ohnisek rozdíl vzdáleností rovných danému číslu $2a$.

Středový (osový) tvar hyperboly

Je to množina bodů x, y splňující rovnici: $\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$, je-li střed $[0,0]$

nebo rovnici $\frac{(x-m)^2}{a^2} - \frac{(y-n)^2}{b^2} = 1$, je-li střed $[m,n]$

F, G – ohniska hyperboly, $|F;G| = 2e$

S – střed hyperboly,

o_1 – hlavní (reálná) osa, o_2 – vedlejší (imaginární) osa,

a_1, a_2 – asymptoty,

A, B – vrcholy, $|A, B| = 2a$

$|SA| = |SB| = a$ – hlavní (reálná) poloosa,

$b = \sqrt{e^2 - a^2}$ – vedlejší (imaginární) poloosa

$e = \sqrt{a^2 + b^2}$ – délková (lineární) výstřednost (excentricita),

$\frac{e}{a}$ – číselná (numerická) výstřednost (excentricita),

Obecná rovnice

$$px^2 + qy^2 + 2rx + 2sy + t = 0$$

Asymptoty

$$y = \pm \frac{b}{a} x, \text{ je-li střed } [0,0] \quad y - n = \pm \frac{b}{a} (x - m), \text{ je-li střed } [m,n]$$

Jsou-li asymptoty k sobě kolmé ($a = b$), tato hyperbola se nazývá rovnoosá (používá se ke znázornění grafu nepřímé ústřednice)

Ohniska vždy leží na ose nebo na rovnoběžkách, jejíž člen je kladný

Vzájemná poloha bodu a hyperboly

Nechť je dán bod $X = [x, y]$ a hyperbola H v normální poloze. Mohou nastat tři případy:

1. $X \in H \Leftrightarrow \frac{(x-s_1)^2}{a^2} - \frac{(y-s_2)^2}{b^2} = 1.$
2. X leží mezi větvemi $H \Leftrightarrow \frac{(x-s_1)^2}{a^2} - \frac{(y-s_2)^2}{b^2} < 1.$
3. X leží uvnitř některé z větví $H \Leftrightarrow \frac{(x-s_1)^2}{a^2} - \frac{(y-s_2)^2}{b^2} > 1.$

Vzájemná poloha přímky a hyperboly

Je dána přímka p a hyperbola H . Mohou nastat čtyři případy:

1. průnik $p \cap H$ je prázdný $\Leftrightarrow p$ je **nesečnou** H .
2. průnikem $p \cap H$ je jeden bod a zároveň p není rovnoběžná s žádnou asymptotou $\Leftrightarrow p$ je **tečnou** H .
3. průnikem $p \cap H$ je jeden bod a zároveň p je rovnoběžná s některou asymptotou $\Leftrightarrow p$ je **sečnou** H , **rovnoběžnou** s asymptotou. Platí totiž, že přímky rovnoběžné s asymptotami mají s hyperbolou společný právě jeden bod, asymptoty samotné žádný.
4. průnikem $p \cap H$ jsou dva body $\Leftrightarrow p$ je **sečnou** H , **různoběžnou** s oběma asymptotami.